

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio I. An beneficium Curatum possit uniri Monasterio Monialium pleno
jure, seu tam in Spiritualibus quàm in Temporalibus, ita ut Abbatissa &
Moniales possint curam exercere per Vicarium ad nutum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

debeat, exposuit, audacter ac inverecundè petijt. Hic libellus, cum Vicarius G. administrans Parochiam E. aliquos sibi faventes repererit, fuit communicatus Præposito Collegij ad tuendam causam suam, qui ita respondit, ac dissolutis Vicarij G. quæ erant valde levia, ac insuper Officij Ecclesiastici, quæ plus apparentiæ habebant, argumentis jura sua in apricum adeò luculenter produxit, ut planè Vicarius G. migrare debuerit. Ex hac facti contingit igitur duæ quæstiones veniunt discutiendæ. 1. An beneficium curatum possit uniri Mona-

sterio Monialium pleno jure, seu tam in spiritualibus quàm temporalibus, ita ut Abbatissa, & Moniales, possint curam exercere per Vicarium ad nutum amovibilem? 2. An Præpositus Collegij Clericorum, cui pariter pleno jure fuit incorporatum, in illarum jura plenissimè introductus, impediri possit à constituendis Vicarijs ad nutum amovibilibus?

QUÆSTIO I.

An Beneficium Curatum possit uniri Monasterio Monialium pleno jure, seu tam in Spiritualibus quàm in Temporalibus, ita ut Abbatissa & Moniales possint curam exercere per Vicarium ad nutum amovibilem?

Rationes dubitandi.

PRima fronte negandum videtur
ideo. 1. quia foeminae sunt in-
capaces jurisdictionis spiritualis, &
quidem Jure Divino quoad ea, quae
dependent à potestate Clavium.
per text. in c. 10. de penit. & Remiss. in
c. dilecta 12. de majorit. & ibi Abb.
Felin. aliique, Decius in l. foemina
ff. de R. J. n. 6. & S. Paulus 1. Cor.
14. foeminas in Ecclesia ne quidem
loqui voluit; sed Beneficium cura-
tum requirit & involvit jurisdic-
tionem spiritualem, fundatam in pote-
state clavium solvendi & ligandi
peccata &c. ergo Beneficij Curati
foeminae sunt incapaces; ergo Bene-
ficium Curatum uniri pleno jure
non potest Monasterio Monialium,
ex meris foeminis constanti; nam
pleno jure uniri Beneficium Curatū
alicui Monasterio aut Communitati
est uniri quoad temporalia & spi-
ritualia, imò & quoad curam ani-
marum. Flores Diez de Mena l.
1. variar. quest. q. 10. n. 21. & hinc
1. foeminis negatur potestas ex-
communicandi. Avil. Conink,
Engel de sent. excom. n. 15. Emman.
Gonzal. ad c. dilecta 12. in de Major.
¶ 5. quia nimirum potestas excom-
municandi descendit à potestate
clavium Ordines Sacrosupponen-
te. 3. Abbatissa & Moniales sunt
personae Laicae, utpote nullo Or-
dine initiatae, cujus ne quidem ca-
paces sunt; sed personae Laicae non
sunt capaces spiritualium. can. si quis
deinceps caus. 16. q. 7. c. cum terra. c.

Massana de Elect. Abb. in c. fin. de Con-
suet. ergo non sunt capaces unio-
nis Beneficiorum, quae sunt aliquid
spirituale, vel spirituali annexum.
4. Si Beneficium uniretur Mona-
sterio Monialium, ipsae consequen-
terentur jus exercendi spiritualia, &
administrandi Beneficium, quod
tamen fieri nequit. item 5. Si Be-
neficium Curatum uniretur Mona-
sterio Monialium, & curam ani-
marum exerceret per Vicarium Ab-
batissa, deberet esse Parochus & Re-
ctor principalis Ecclesiae Parochia-
lis; id enim ex communi DD. sensu
operatur unio pleno jure facta, &
sacerdos curam animarum nomine
& loco Abbatissae exercens solum
est secundarius Rector; sed in termi-
nis absurdum est, foeminam esse
Parochum, vel potius Parocham.
6. Constituire Vicarium in Benefi-
cio Curato est ipsi tribuere juris-
dictionem sacram, & potestatem
administrandi Sacramenta, Ver-
bum Dei praedicandi &c. quam
tamen foeminae non habent: ne-
mo autem dat, quod non habet.
7. Transmisso autem, quod fo-
eminis valeat uniri Beneficium Cu-
ratum, & ipsis competat potestas
nominandi & constituendi Vica-
rium, sacri tamen Canones non
permitterent ipsis constituere tem-
poralem, pro libitu amovibilem, sed
deberent in Beneficio Curato pone-
re Vicarium perpetuum; sic enim
disponitur in c. 1. h. t. in 6. c. de
Ec 3 Mo-

Monachis, e. extirpanda §. quia verò de
 præb. clem. quia Regulares. parte prima
 de suppl. neglig. Prælat. nam Vicaria
 æquiparatur Beneficio Curato, Clem.
 un. de Offic. Vicar. sed Beneficium

Curatum denotat jus perpetuum ;
 alias nullam incompatibi-
 litatem induce-
 ret.

Rationes decidendi.

His tamen necquicquam obfisten-
 tibus cenfeo affirmativè refol-
 vendam esse utramque partem
 quæstionis, & quidem primam, an
 Beneficium Curatum uniri pleno jure valeat
 Monasterio Monialium, cum citato
 Flores Diez. 1. ob rationem nega-
 tivam, quia non sufficienter proba-
 ri potest absoluta incapacitas juris-
 dictionis spiritualis aut potestatis
 clavium, in habitu penes fœmi-
 nas existentis, ita ut nec Pontifex
 eas habilitare possit, ut videbimus in
 Responsione ad Rationes dubitan-
 di. 2. ob textum in c. 4. de Arbit-
 raris ubi habetur, fœminis in dignita-
 te constitutis etiam Ordinariam ju-
 risdictionem competere vi consuetu-
 dinis, consequenter & vi privilegij
 posse; imò juxta c. 12. cit. etiam
 spirituali vel ex concessione Se-
 dis Apostolicæ vel ex consuetudine,
 vi cujus possunt Clericos corrigere
 & punire, leges ferre, & præcepta
 ponere obligantia in conscientia, fi-
 nemque spiritualè spectantia, ferre
 censuras &c. id enim supponitur in

d. c. 12. & tradit communis cum
 Suar. Sayr. Laym. Pirhing, Pelli-
 zario tr. 10. c. 10. à n. 122. Alean.
 Tambur. de Jure Abbatissarum d. 32. q.
 4. La Croix lib. 7. n. 19. Ac teste
 Palao tr. 29. d. 1. pu. 4. n. 3. ex
 omnium sententia Laici ad juris-
 dictionem Spiritualem à Summo
 Pontifice habilitari possunt, 3. ob
 Regulam Cancellariæ hodie novam,
 ubi Pontifex sibi reservat Beneficia
 Collaticum in mensibus Papalibus;
 exinde enim DD. inferunt, & com-
 munitè tenent, ex privilegio Pon-
 tificis, expresso vel tacito vel etiam
 præsumpto ex diuturnitate tempo-
 ris, subinde fœminis competere
 potestatera conferendi Beneficia
 etiam Curata, Clericos in Beneficijs
 instituendi, ac destituendi seu Bene-
 ficijs privandi, sine ullo recurso ad
 Episcopum, vel alium Prælatum,
 ac omnia præstandi, quæ possunt
 Abbates, exceptis tamen ijs, quæ
 Ordinem Sacrum requirunt. Vid.
 Mendo in Epist. opin. Mor. V. Abbatissa.
 Tondut, Marc. Anton. Ricc. Boer.
 Gorr.

Gonzalez ad Reg. 8. Cancell. glosses. 22. n. 13. 14. Corrad. Prax. Benefic. l. 1. c. 4. n. 96. Leur. For. Benef. p. 2. q. 721. Tamb. lo. cit. q. 12. Pellizar. n. 131. Atqui auctoritate Summi Pontificis Monasterio Monialium, de quo loquimur, facta est Unio Beneficij Curati pleno jure etiam in Spiritualibus cum potestate constituendi Vicarium ad nutum amovibilem. His accedit 4. Rota Romana, quæ teste Flores Diez n. 5. decidit, quod Vicaria (utique etiam Curata, seu Beneficium Curatum) possit uniri Monasterio Monialium, & Abbatissa exercere curam per Vicarium capacem. Adde Flores, sic multoties fieri & practicari, speciatim in Italia & Hispania. Cum igitur Vicaria possit uniri Monasterio Monialium, sequitur evidenter, quod Beneficium potest uniri in Spiritualibus Monasterio Monialium, quia unio Vicarie nihil est aliud, quam unio in spiritualibus, & quod Monasterium sit verus Rector & Vicarius, consequenter verus etiam Parochus (nempe in habitu) si Beneficium Parochiale uniat.

Pars altera quæstionis, an Abbatissa & Moniales possint Curam exercere per Vicarium ad nutum amovibilem, fuit & erigitur ex prima primùm resoluta; cum ex una parte nihil obstat, quod minùs à Pontifice saltem possit uniri Beneficium Curatum pleno jure ac in spiritualibus

Monasterio Monialium cum potestate exercendi curâ per Vicariû capace; ex altera verò ex legitimis documentis, observantiâ constanti roboratis, constet de facta tali unione. Quod verò Vicarius ad nutum amovibilis constitui valeat à Monasterio, ulterius probatur ex c. cum de Beneficio de Præbend. in 6. gloss. in Clem. 1. v. ad mensam, de suppl. neglig. & Clem. 1. de Rescrip. & Rota in tit. de Excessib. Præl. decis. 2. aliàs 273, in Novis. Imola in c. de Monachis & de Præbend. n. 6. gl. & Franc. in c. 1. de Capell. Monach. in 6. Et quia eadem est ratio in Beneficij Monasterio Monialium unitis, quæ est in Beneficij Monasterio Monachorum unitis, appellatione Monachorum etiam continentur Moniales. Abb. & Felin. in c. de Monial. de sent. Excom. Nominatio autem talium Vicariorum ad nutum amovibilem pertinet ad Prælatam Monasterij, cui Beneficium unitum est, & Episcopus solum debet approbare, admittere, & licentiam administrandi Sacramenta dare, non instituere Vicarium temporalem, seu titulum dare; nulla enim alia requiritur collatio aut institutio talis vicarij temporalis & ad nutum amovibilis, uti declaravit S. Congregatio Cardd. Conc. Trid. interpretum, cujus publicum instrumentum vidisse se testatur Flores Diez n. 26. idemque tradunt Abb. & Imola, item Franc.

in d. c. 1. His omnibus accedit usus & observantia plusquam duorum Sæculorum, dum hoc Monasterium Monialium conformiter for-

mæ Unionis semper constituit Vicarios ad nutum amovibiles.

Expediuntur Rationes dubitandi.

Istæ, licet non careant veri magnâ apparentiâ, patiuntur tamen non admodum difficilem responsionem, & quidem Ad 1. satis jam ea est præoccupata in rationibus decidendi, ubi ostensum est, fœminas saltem autoritate Pontificis habilitari posse ad jurisdictionem etiam spiritualem, iisque Parochiam pleno jure, tam quoad spiritualia quàm quoad temporalia, uniri cû potestate eâ administrandi per Vicarios temporales, retenta & remanente apud Monasterium Monialium Cura in habitu: quæ omnia nostro Monasterio à Summo Pontifice concessa fuisse & diploma Pontificium & plusquam duorum Sæculorum usus comprobant. Actus quidem & exercitium Curæ, utpote requirens & supponens Ordinem Clericalem & Sacerdotalem, penes fœminas Jure Divino esse nequit, ut ad summum probatur ex textu S. Pauli 1. Cor. 14. & c. 10. de Penit. & Remiss. bene tamen habitus Curæ, & actus juris-

ditionis spiritualis non supponens Ordinem Sacrum. S. Thomas in 4. d. 19. art. 1. q. 3. ad 4. Laym. l. 1. to. 5. p. 1. c. 3. n. 4. Leur. loc. cit. Sylv. Azor &c. docent, fœminis tali casu non quidem conferri ratiocem & ipsam clavem jurisdictionis, sed exercitium & actum, quo Sacerdotibus Vicariis conferunt jurisdictionem & potestatem spiritualem obeundi functiones Parochiales. Suar. ait, tali casu fœminis permitti designare personas, quibus significatis Papa confert jurisdictionem spiritualem, approbationem ad audiendas Confessiones &c. adeoque fœminas ponere solum conditione, qua posita id, quod spirituale est, fit à Summo Pontifice. Florez Diez n. 6. dicit, tali casu Collegium, Monasterium (etiam Monialium) velut personam fictam & repræsentatam habere in habitu jus jurisdictionis Parochialis vel Episcopalis, & Curæ per alium vel alios exercendæ, licet ipsæ in actu

sunt incapaces, nimirum exercendi per se ipsas; hic enim habitus nihil est aliud, quam jus exercendi dictam jurisdictionem per capaces ad suam voluntatē: id quod nec Monasterio virorum nec Monialium repugnat. Sic videmus in Prælato vel Episcopo electo & confirmato, qui tamen necdum est consecratus, quod non possit in actu exercere ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis, in habitu tamen potestatem habeat, ac jus exercendi per alium Episcopum: sic etiam videmus in Rectore & Parocho, qui nondum initiatus est Sacerdotio, quod quidem non possit exercere ea, quæ sunt Ordinis Sacerdotalis, & quæ pertinent ad solvendum & ligandum suos Parochianos, habeat tamen jus in habitu, & possit exercere curam per alium idoneum, ut tenent omnes ex c. licet de Electi. in 6. Alij aliter explicant, quod ferè ad modum loquendi pertinet. Satis est, quod negari nequeat, fœminis aliquo modo competere per auctoritatem Pontificis jurisdictionem spirituales, & earum Monasterij pleno jure incorporari posse Curata Beneficia cum potestate constituendi Vicarium temporalem.

Ad 2. Quamvis nequeant fœminæ Censuras ferre, v. g. excommunicationis, absque Pontificis concessione, privilegiò &c. potior tamen pars DD. cum Nav. l. 5. conf. l. de sent. Excom. edit. 2. Suar. d. 2. de Censur. (c. 3. n. 7. & Laym. lo. iii. R. P. Pichler Decis. T. 2.)

expresse docet, fœminas à Pontifice habilitari posse ad ferendas censuras. Facultas excommunicandi descendit quidem à potestate clavium, sed solum ex ea parte, secundum quam potestas clavium dicit jurisdictionem, non verò in quantum dicit vel supponit Ordinem Clericalem. Id verum quoque est, quod potestas excommunicandi per unionem Ecclesiæ parochialis non concedatur, sicut nec ipsis parochis est concessa, quia est potestas supra Curam animarum Parochis concedi solitam, sicut jus dicere in foro externo.

Ad 3. Fœminæ sunt personæ Laicæ, in quantum non habent Ordinem Clericalem, non verò in quantum sunt personæ Ecclesiasticæ & Religiosæ; eatenus autem sunt capaces juris spiritualis, & ex concessione Pontificis etiam jurisdictionis spiritualis, imò & Curæ quoad habitum unà cum unione Beneficiorum Curatorum.

Ad 4. Fierent capaces administrandi Beneficium, & spiritualia exercendi per alios idoneos. Conc. per se ipsas. Neg.

Ad 5. Neg. sequel. tali enim casu Parochus principalis erit vel Monasterium, ut est persona ficta; vel Episcopus, qui, sicut est parochus universalis per totam diocesim, ita in casu Unionis Ecclesiæ Parochialis ad Monasterium Monialium posset dici Parochus specialis

Ff lis

lis principalis: vel etiam Abbatissa cum addito *in habitu*, quod, si rite intelligiatur, quid sit, non est absurdum; non enim aliud significat, quam quod persona, habens jus constituendi idoneum Vicarium, qui Parochiam in actu administret.

Ad 6. Fœminæ quidem non habent potestatem administrandi Parochiam per se ipsas, bene tamen per alios idoneos, ac habilitantur per Unionem debitè factam ad jurisdictionem spiritualem & potestatem constituendi Vicarium idoneum. Retorquetur argumentum in Parocho nondum Sacerdote.

Ad 7. Permissum est in Jure Monasterijs (virosum & fœminarum sine distinctione) constituere Vicarium temporalem, ad nutum amovibilem, ubi forma Unionis ita permittit, quæ omnino servanda est, quomodocunque Beneficium sit unitum. Flores Diez cum communi n. 23. Item quando Beneficium Monasterio est unitum pleno jure etiam in spiritualibus, aut si unio est facta ad mensam Abbatis vel Abbatissæ, aut Monasterij. Imola, Francus, Anchoranus, Abb. Rebuff. & alij apud Flores n. 18. segg. allegatâ Rotâ. Item quando est unitum Monasterio Mendicantium, & Monachorum (vel Monacharum) Regularium, uti concessit speciali-

ter S. Pius V. proprio motu. Flores n. 24. Jura in oppositum allegata nullarum sunt virium, quia in c. 1. cit. sermo est de alio casu, quo nempe præsentatus à Monasterio instituitur ab Episcopo, & sic Beneficium confertur in titulum; quia institutio Episcopi, sicut & collatio, utpote præsentans Matrimonium spirituale, debet esse perpetua; cujusmodi institutio in Vicario ad nutum amovibili non datur; de quo Vicario d. 6. non loquitur. In c. de Monachis, tantum præcipitur, ut Vicario, sive perpetuo sive temporali, assignetur congrua sustentatio. Et in c. extirpanda nec de unione in spiritualibus & temporalibus, nec de unione ad mensam, nec de casu, quo in forma unionis permittitur constitutio Vicarij ad nutum amovibilis, sermo est, & ideo non est ad rem. Clement. quia Regulares pariter non loquitur de Beneficio unito ad mensam &c. ac insuper de tali Beneficio, ad quod quis est institutus ab Episcopo, & ideo hic non est applicabilis. Vicarius perpetuus, de quo intelligenda est Clem. unis. de Off. Vicar. æquiparatur quidem vero Curato & Parocho intitulo, non autem Vicarius ad nutum amovibili.

lis.

